

Kunnskapsdepartementet
v/ Anne Karine Nymoen
Anne-Karine.Nymoen@kd.dep.no

11. September 2017

Felles innspill til revisjon av langtidsplanen for forskning og høyere utdanning: Biomedisinsk grunnforskning i Norge trenger et løft

Dekanene ved de fire fakultetene som har ansvar for de medisinske grunnutdanningene, mener at langtidsplanen bør ha et sterkere fokus på biomedisinsk grunnforskning. Ved hjelp av få, men effektfulle virkemidler kan vi øke avkastningen av eksperimentell biomedisinsk forskning, styrke innovasjonsevnen i norsk helse- og helsetjenesteforskning og bidra til økt internasjonal konkurranseevne.

Veien til bedre helse starter med grunnforskning

Medisinsk forskning er avhengig av nysgjerrighetsdrevet grunnforskning uten umiddelbar anvendelse i klinisk praksis, og hvor det kan være tidsspenn på noen tiår fra oppdagelser av grunnleggende mekanismer til kunnskapen anvendes i praksis. I et historisk perspektiv har slik forskning vist seg å være grensesprengende for kunnskapen som ligger til grunn for helsetjenestene, for eksempel gjennom utvikling av moderne legemidler som griper direkte inn i biologiske sykdomsmekanismer. Fra alle deler av medisinsk grunnforskning og medisinsk teknologi er det gode eksempler på at grunnforskning har gitt ny diagnostikk og bedre behandling. Samtidig erfarer universitetene at grunnforskningen er kostbar, ressurskrevende, kompetansekrevende og vanskelig å finansiere i dagens forskningspolitiske klima.

Store samfunnsutfordringer krever store kunnskapssprang. Derfor trenger Norge både gode vilkår for anvendt forskning, men også et solid fundament av nysgjerrighetsdrevet grunnforskning til å levere de ny kunnskap som muliggjør store framskritt. Dekanene foreslår å forsterke allerede eksisterende ordninger for å fremme grunnforskning og forskningsinfrastruktur:

1. Styrking av Forskningsrådets FRIPRO-arena ved å heve innvilgelsesprosenten til 20% gitt at søknadene når karakter 6. Dette må skje som en reell økning i finansiering ved at størrelsen på bevilgningene pr. prosjekt er som i dag. Formål og evalueringskriterier på FRIPRO må sikre at søknader ikke evalueres etter mulig

Postadresse
Det helsevitenskapelige fakultet
Tromsø

Org.nr. 974 767 880
E-post: postmottak@helsefak.uit.no
<http://uit.no>

Besøksadresse Telefon
Plan 8 +47 77 64 46 01
MH-bygget

samfunnsmessig gjennomslagskraft. Dette fordi man ofte ikke kan forutse den samfunnsmessige betydningen av nysgjerrighetsdrevet grunnforskning.

2. Styrking av Forskningsrådets INFRASTRUKTUR-program til instrumenter ved kjernefasiliteter som benyttes av forskningsgrupper som driver med biomedisinsk grunnforskning ved universitetene. Satsingen følges opp av universitetene som oppretter nye stillinger ved sine kjernefasiliteter der det er behov for det.

Dette mener vi vil bidra til en styrking av nødvendig forskningsinfrastruktur og mer forutsigbarhet i finansieringen av grunnforskningsprosjekt, samtidig som vi benytter eksisterende og godt fungerende kvalitetssikring gjennom Norges forskningsråd.

Utdyping av 1). I dag er det alt for mange gode prosjekter som ikke finansieres og vi går etter all sannsynlighet glipp av viktig ny kunnskap. I 2017-tildelingen fikk 29 % (n=146 forsker-, unge forskertalent- og mobilitetsprosjekt) karakter 6 og 7 i FRIMEDBIO. Av disse ble 37% finansiert og den totale innvilgelsesprosenten var 11% (n=53). Med 20% innvilgelse i 2017 ville 100 søknader blitt innvilget og det ville fremdeles vært n=46 prosjekter med karakter 6 som ikke ble finansiert.

I FRIMEDBIO er det ikke bare rene grunnforskningsprosjekter som innvilges, og det er i dag en meget sterk tendens til å avkreve argumentasjon for at prosjektet kan ha fremtidig nytteverdi innen medisinsk diagnostikk eller behandling. Vi må derfor unngå at søknadsevalueringen benytter kriterier for mulig nytteverdi. Vi ønsker ikke at den nysgjerrighetsdrevne grunnforskningen skal bli "lost in translation".

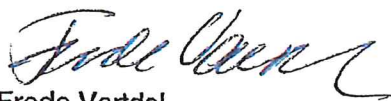
Utdyping av 2). I det første målet som Forskningsrådet angir for INFRASTRUKTUR programmet heter det:

«gi norske forskningsmiljøer tilgang til relevant og oppdatert infrastruktur som understøtter forskning og innovasjon av høy kvalitet, som i sin tur vil bidra til å møte samfunnets kunnskapsutfordringer»

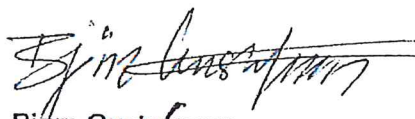
Hittil har ikke dette programmet bidratt til en generell styrking av vitenskapelig utstyr som er nødvendig for å gjøre god grunnforskning innen biomedisin på alle norske universiteter. Forskningsrådet skriver på sine nettsider: "De fleste av de innvilgede søknadene er samarbeidsprosjekter mellom flere forskningsinstitusjoner, og mange er del av et større europeisk samarbeid." Dette betyr at noen nasjonale sentra har blitt opprettet, mens instrumentparken eldes og forvitres hos universitetene som ikke har fått en nasjonal senterrolle. For å bedre slagkraften til grunnforskningsgrupper innen biomedisin trengs det oppdatering og styrking av instrumentparken i kjernefasiliteter og teknologiplattformer på våre universiteter. For å betjene en moderne instrumentpark trengs høyt kvalifisert og stabilt personell. Vi trenger derfor også nye stillinger til kjernefasiliteter og teknologiplattformer. Her foreslår vi at Forskningsrådet bidrar med post doc og

forskerstillinger for høyt kvalifisert personell som spesialiserer seg for å gå over i faste stillinger ved plattformene lønnet av universitetene.

Med hilsen dekanene

Frode Vartdal
Det medisinske fakultet
Universitetet i Oslo

Bjørn Gustafsson
Fakultet for medisin og helsevitenskap
Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet

for

Per Bakke
Det medisinske fakultet
Universitetet i Bergen

Sameline Grimsgaard
Det helsevitenskapelige fakultet
UiT Norges arktiske universitet